

Riktlinjer för riskhantering

Dnr 1-610/2022

Gäller fr.o.m. 2022-06-14

**Karolinska
Institutet**

Riktlinjer för riskhantering

Dnr 1-610/2022

INNEHÅLL

1	<i>Inledning</i>	3
2	<i>Syfte</i>	3
3	<i>Ansvar för riskhantering</i>	3
3.1	Strategiska risker	3
3.2	Taktiska risker	4
3.3	Operativa risker	4
4	<i>Ansvarig för rapportering av risker</i>	4
5	<i>Rektors årliga översyn</i>	5

Diarienummer: 1-610/2022	Dnr föregående version: -	Beslutsdatum: 2022-06-14	Giltighetstid: Gäller fr.o.m. 2022-06-14 och tills vidare
Beslut: Rektor		Dokumenttyp: Riktlinjer	
Handläggs av avdelning/enhet: Strategiskt ledningsstöd		Beredning med: Dekaner, avdelnings- och verksamhetschefer för universitetsövergripande funktioner	
Revidering med avseende på: Nytt styrdokument			

1 Inledning

Karolinska Institutet (KI) är en statlig myndighet vars verksamhet regleras av de lagar och förordningar som styr svensk offentlig förvaltning. Enligt myndighetsförordning (2007:515) ansvarar konsistoriet inför regeringen för verksamheten och ska se till:

- att den bedrivs effektivt och enligt gällande rätt och de förpliktelser som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen,
- att den redovisas på ett tillförlitligt och rättvisande sätt, samt
- att myndigheten hushållar väl med statens medel.

Enligt högskoleförordning (1993:100) ska konsistoriet säkerställa att det finns en intern styrning och kontroll som fungerar på ett betryggande sätt, där en central del är att förebygga händelser som påverkar verksamheten negativt; riskhantering.¹

Av konsistoriets riktlinjebeslut, för intern styrning och kontroll² framgår att oavsett vilket område som är föremål för riskhantering ska utgångspunkten alltid vara att bemöta risker på ett enhetligt och samordnat sätt. Den KI gemensamma riskhanteringsmodellen beskrivs i en separat handbok.

2 Syfte

Syftet med riktlinjerna är att tydliggöra chefsansvar för riskhantering och skyldighet att rapportera väsentliga risker.³

3 Ansvar för riskhantering

Varje chef ansvarar för att upprätthålla en betryggande intern styrning och kontroll inom delegerat ansvarsområde, vilket bl.a. innebär att riskhantering ska genomföras systematiskt. Risk och rådighet (möjlighet till påverkan) ska hänga ihop, vilket betyder att den som bär en risk också ska ha, eller ges, bästa förutsättningar att kunna hantera risken.

Risker kan identifieras på olika organisatoriska nivåer. För att tydliggöra ansvaret för verksamheten, såsom den är beskriven i besluts- och delegationsordningen, används termer som *strategisk*, *taktisk* och *operationell risk*.

3.1 Strategiska risker

Risker, vanligen aggregerade genom verksamheten och rapporterade via ansvariga chefer, är ofta av strategisk karaktär. Det kan handla om risk där det för verksamheten är mest fördelaktigt att ta ett övergripande grepp kring åtgärder eller att risken inte kan åtgärdas inom ett tilldelat ansvarsområde. Inte sällan handlar strategiska risker om större vägval som inte kan åtgärdas på kort tid och rör grunden för verksamheten. Principiellt vilar ansvaret för en risk av strategisk natur på universitetsledningen.⁴

¹ Förordning (2007:603) om intern styrning och kontroll

² Riktlinjer för intern styrning och kontroll, dnr 1–659/2020

³ Med väsentlig risk avser de omständigheter som påverkar myndighetsledningens möjlighet att fullgöra ansvaret för verksamheten (ESV:s allmänna råd till 3§ förordning (2007:603) om intern styrning och kontroll).

⁴ Ett annat sätt att avgöra om risken är strategisk är om åtgärden berör konsistoriets arbetsordning, organisationsplanen, verksamhetsplanering eller konsistoriets direktiv och riktlinjer.

3.2 Taktiska risker

Risker som uppstår och som är möjliga att hantera inom ramen för ett verksamhetsår är ofta av taktisk karaktär. Det kan handla om ett tilldelat ansvars- eller samarbetsområde med typisk årsplanering eller i rollen som chef om aggregering av enskilda medarbetares rapportering av risk. Det kan även handla om risker inom ett samlat verksamhetsområde som är kopplade till verksamhetens målbild under året. Vissa aggregerade risker kan eskaleras till annan taktisk eller strategisk nivå. Principiellt vilar ansvar för risk av taktisk karaktär på olika chefsroller vid olika organisatoriska nivåer.

3.3 Operativa risker

Risker som kan uppstå dagligen inom ramen för varje enskild medarbetare är ofta av operationell karaktär. Operativa risker är risker till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade interna processer och rutiner, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser inklusive legala risker. Inte sällan handlar det om risker som behöver hanteras inom några dagar, ett fåtal veckor eller månader framåt i tiden. Här är det vanligen den enskilde medarbetaren som ansvarar för bedömning och eventuella åtgärder. Där medarbetaren bedömer ett behov av åtgärder som ligger utöver egen förmåga att hantera ska risk rapporteras till närmsta chef. Principiellt vilar ansvar för risk av operationell karaktär hos enskilda medarbetare.

4 Ansvarig för rapportering av risker

En risk som inte är hög och som bedöms möjlig att åtgärda till en nivå som den ansvarige är förtrogen med behöver inte rapporteras. Däremot ska risk som efter åtgärder fortfarande är att betrakta som hög rapporteras till närmsta chef. Det är en uppgift för varje ansvarig chef att bedöma om hanteringen av risken faller utanför den egna befogenheten och det egna ansvaret.

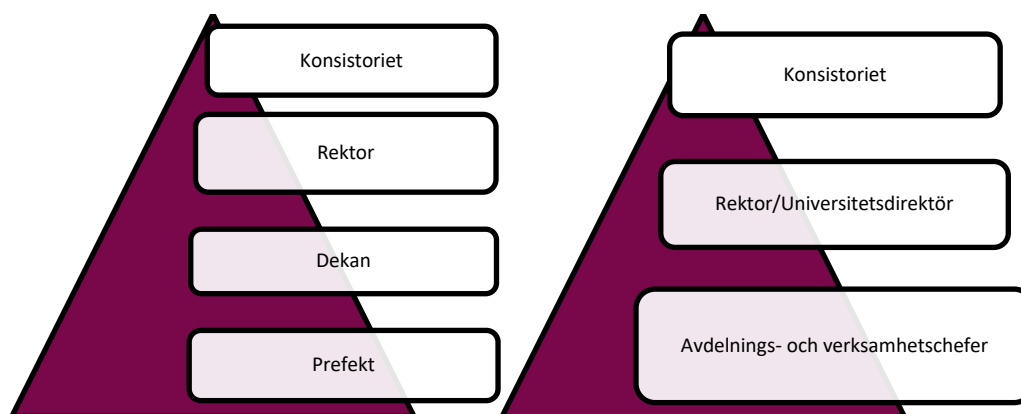

Bild: Rapporteringsväg för risker till konsistoriet från prefekt för en institution, avdelnings-och verksamhetschef för universitetsövergripande funktioner.

5 Rektors årliga översyn

På uppdrag av konsistoriet genomför rektor varje år en översyn av identifierade risker för att konsistoriet sedan ska kunna ta ställning till lämplig risknivå eller riskacceptans för KI som helhet. Ovan nämnda rapporteringsvägar ska tillämpas.

Rapportering ska hållas kortfattad och inriktas på *väsentliga risker*, dvs. risker som kan påverka ledningens möjlighet att fullgöra ansvaret för verksamheten. Rapportering till rektor sker på anvisat sätt **senast den 30 september** varje år. De inrapporterade riskerna konsolideras därefter och universitetsledningen bereder underlaget inför rektors översyn.

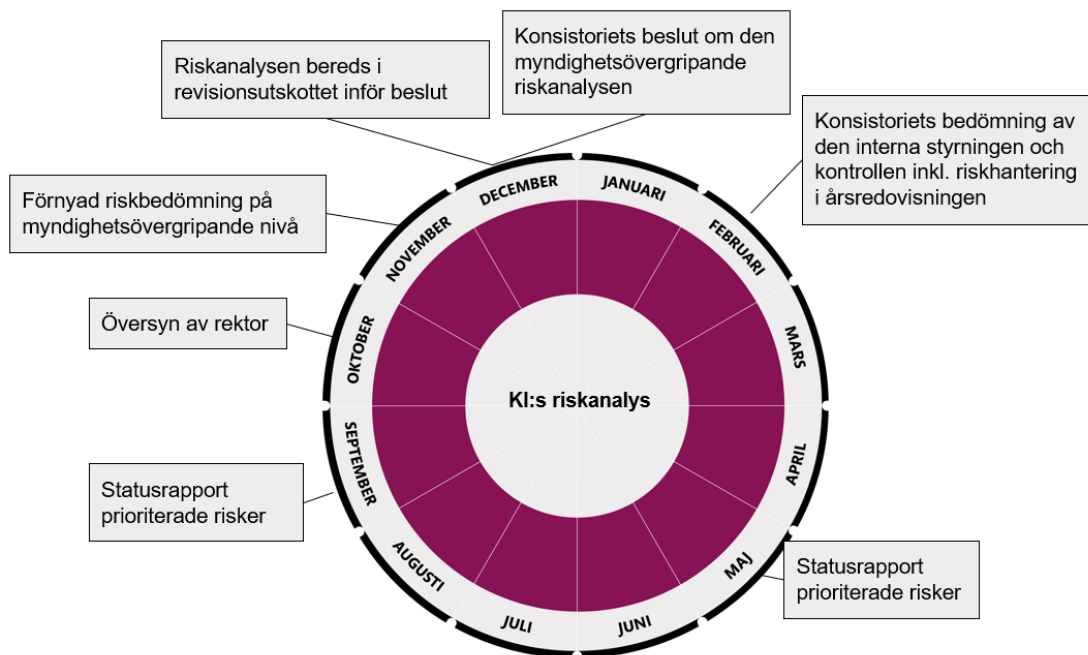

Bild: Årshjul av den myndighetsövergripande riskanalysen som beslutas och följs upp av konsistoriet